

قانون اساسی فہرستی

قانون اساسی فہرستی

مادہ	صفحہ	مادہ	صفحہ
رکمی دولت	۶	ممالک دولت عثمانیہ	۳
صدارت، مشیخت و وکلا	۲۷	ممالک عثمانیہ	۱
مجلس وکلا	۲۸	پای تخت	۲
وظیفہ وکلا، صورت عرض	۲۹	وراثت سلطنت و خلافت	۳
مسئولیت وکلا و امضای پادشاهی	۳۰	پادشاهک عینی	۳
وکلا علیہہ شکایت	۳۱	صفت پادشاهی	۴
اصول محاکمہ وکلا	۳۲	غیر مسئولیت شاہانہ	۵
وظیفہ خارجندہ وکلا	۳۳	حقوق خاندان	۶
دیوان عالیجہ، مہم اولان وکلا	۳۴	حقوق شاہانہ	۷
طی ایہاشدر	۳۵		
موقت قانون نشری	۳۶	نیغہ دولت عثمانیہ نیک	
وکلائک ایراد اطقہ اعضاءہ	۳۷	مفقود عمومیہ سی	
تقدیمی		صفت عثمانیہ	۸
وکلا دن استیضاح، تأخیر	۳۸	حریت شخصیہ	۹
جواب، سقوط وکلا		مصونیت شخصیہ	۱۰
مأمورین	۹	دینی دولت و سرپرستی ادیان و امتیازات مذہبیہ	۱۱
انتخاب و اہلیت مأمورین، عزل و استعفا، تقاعد و معزولیت معاشی	۳۹	حریت مطبوعات	۱۲
موظائف و مسئولیت مأمورین	۴۰	شرکت تشکیلی	۱۳
مأمورینک اطاعتی	۴۱	حق شکایت و عرضحال	۱۴
مجلس عمومی	۱۰	سرپرستی تدریس	۱۵
احیان و مبعوثان	۴۲	مکتبہ و تدریسات	۱۶
اجتماع و تعطیل زمانی	۴۳	مساوات حقوق و وظائف	۱۷
تقدیم و تندید مدت اجتمعیہ	۴۴	مأمورینک تورکچہ بہ وقوفی	۱۸
کساد مجلس	۴۵	مأموریت	۱۹
نطق مایون	۴۵	طرح تکالیف	۲۰
تخلیف مبعوثان	۴۶	امنیت مال و ملک	۲۱
متن قدم	۴۶	مصونیت، بیثیہ	۲۲
سرپرستی کلام و وای	۴۷	محاکمہ	۲۳
اتہام مبعوثان	۴۸	مصادرہ و انفارہ	۲۴
		قانونیہ از آئینہ تحصیل	۲۵
		اشکذجہ نیک عمومیہ	۲۶

ماده	ماده	ماده	ماده
مبعوثلق صفتى	٧١	١٥	محكومييت ، سقوط وكالت
مبعوثلك صورت انتخابى	٧٢	١٥	بالذات رأى ، حق استنكاف
ملفادر .	٧٣	١٥	اعيانلق ومبعوثلق
منحلل مبعوثلقه انتخاب	٧٤	١٥	مذاكره به مبادرت ، نشان
مدت مأمورى	٧٥	١٦	اكثريت ، اكثريت مطاقه
رئيس ورئيس وكيلارى	٧٧	١٦	رئيسك رأى
مبعوثانده على وحق مذاكره	٧٨	١٦	جمله عرضحال
مبعوثلك بوقيف ومحاكمه	٧٦	١٦	وقلا ، اعيان و مبعوثانك
بودجه مذاكره	٨٠	١٦	قانون تطبيقى حقلى
محاكم		١٧	تصديق بادشاهى ، مدت ، اعاده ،
حاكملك عزل ، تقاعد و	٨١	١٧	مستعجلت
محكومييتلى			قانونلك صورت مذاكره
اصول محاكمه	٨٢	١٧	وقبولى
سرىتى مدافعه	٨٣	١٧	مجلسله رسمى دعوت
امتناع و تعويق محاكمه	٨٤	١٧	مذاكرانده اسان و طبع لواع
محكمه عانده	٨٥	١٧	تعيين اسامى ، رأى حقى ،
محكمه لره نداخله	٨٦	١٧	اشارات
دعارى شرعيه ونظاميه	٨٧	١٧	انضباط
صروف و وظائف محاكم	٨٨	١٧	هيئت اعيانه
فوق العاده محكمه وقوه بسيزون	٨٩	١٨	اعيان و صورت نصبي
تشكىلى ، مولى و محكم			شرائط تعيين
حاكملكله مأمورى	٩٠	١٨	اعيان اعضائلى
مدعى عمومى	٩١	١٨	اعيانلق معاشى
ديوانه على		١٨	هيئت اعيانك لواع قانونيه
ديوان على اعضاسى ، مقدرى ،	٩٢	١٨	تدقيق وظيفه سى
صورت نصبي ، وظيفه سى			اعيانه عرضحال
دائرة الهامه ، ديوان حكيمى ،	٩٣	١٨	هيئت مبعوثانه
صورت تشكىلى			مبعوثانك مقدرى
كيفيت آهام	٩٤	١٨	اصول انتخاب
ديوان حكمينك صورت تشكىلى	٩٥	١٩	مبعوثلقه حكومت مأمورى
ووظيفه سى			مبعوثلقه انتخابى جائز اوليانلر
امور ماله		١٩	مبعوثانك مدت انتخابى
تكاليف دولت	٩٦	١٩	مبدأ انتخاب

	ماده	صفحه		ماده	صفحه
مجلس اداره و مجامع عمومی ولايات	۱۰۹	۲۱	بودجه قانونی	۹۷	۱۹
مجلس عمومی ولايتك وظائفي امور اوقاف و اموال ايتام	۱۱۰	۲۱	بودجه نك طرز مذاكره سي بودجه نك مبعوثانہ توديمي	۹۸	۱۹
بانيه تشكلائي	۱۱۱	۲۱	قانونسز صرفيات	۱۰۰	۱۹
سوادستي	۱۱۲	۲۲	مجلس عمومی منعقد اولماديني	۱۰۱	۱۹
اداره عريفه اعلائي و صورت اداره سي	۱۱۳	۲۲	اشاده صرفيات		
تحصيل ابتدائي مجبوري	۱۱۴	۲۲	موازنه قانوني و مبعوثانك نسخي حالنده تدبيري	۱۰۲	۲۰
قانون اساسيدن اصقاط ماده	۱۱۵	۲۲	محاسبه قطعيه قانوني	۱۰۳	۲۰
قانون اساسينك صورت تعديل	۱۱۶	۲۲	محاسبه قطعيه قانوني لايحه نك مجلس عمومی به توديمي	۱۰۴	۲۰
تفسير قانون اساسي	۱۲۷	۲۳	ديوان محاسبات ووظيفه سي	۱۰۵	۲۰
قوانين و نظامات موجوده	۱۱۸	۲۳	ديوان محاسبات اھضاسي	۱۰۶	۲۰
مصونيت مكاتب	۱۱۹	۲۳	اعضائ نك اوصاف ووظيفه سي	۱۰۷	۲۱
حق اجتماع ، تشكيلي جائز اولميان جمعيتلر	۱۲۰	۲۳			
اعيانده علني و خفي مذاكره	۱۲۱	۲۳	ولايات		۲۱
			اصول اداره ولايات	۱۰۸	۲۱

قانون اساسی

۱۳۳۸
۱۳۴۰

آنقره : تورکیا بویوک ملت مجلسی مطبعه سی

قانون اساسی

[۷ ذی الحجہ ۱۲۹۳]

—۱۲۵۱—

ممالک دولت عثمانیہ

برنجی مادہ — دولت عثمانیہ ممالک و قطعات حاضرہ بی و ایالات ممتازہ بی محتوی و یک وجود اولیٰ لغایہ ہیج بر زمانہ ہیج بر سببہ تفریق قبول اہتمز .
ایکنجی مادہ — دولت عثمانیہ نیک پانجنی اس-تانبول شہر بدر و شہر مذکورک سائر بلاد عثمانیہ دن آیری اولہرق بر کونہ امتیاز و معافیتی یوقدز .
معدل اوچنجی مادہ — ^{۵ شعبان ۱۳۲۷} _{۸ اگستوس ۱۳۲۵} سلطنت - نیہ عثمانیہ خلافت کبرای اسلامیتی طائر اولہرق — لالہ آل عثماندن اصول قدیمہ سی و جہاہ اکبر اولادہ ٹاندر . ذات حضرت پادشاهی حین جلوسندہ مجلس عمومیدہ و مجلس مجتمع دکلسہ ایلك اجتماعندہ شرع شریف و قانون اساسی احکامنہ رعایت و وطن و ملتہ صداقت ایدہ چکنہ یمن ایدر .
دردنچہ مادہ — ذات حضرت پادشاهی حسب الخلافہ دین اسلامک حامیسی و بالجلہ تبعہ عثمانیہ نیک حکمدار و پادشاہیدر .
بشنجی مادہ — ذات حضرت پادشاہینک نفس ہایونی مقدس و غیر مسئولدر .

معدل آلتنجی مادہ — ^{۵ شعبان ۱۳۲۷} _{۸ اگستوس ۱۳۲۵} سلالہ آل عثمانک حقوق حریہ و اموال و املاک ذاتیہ و قانون مخصوص موجبہ مادام الحیاء تخصیصات مالیہ لری تکافل عمومی تحتندہ در .

معدل یذنجی مادہ — ^{۴ جازدی الاول ۱۳۳۴} _{۲۵ شباط ۱۳۳۱} خطبہ لردہ نامنک ذکر ی و مسکوکات ضربی ، قانون مخصوصنہ توفیقاً رتب و مناصب توجیہی ، نشان اعطائی ،

صدر اعظم و شيخ الاسلامك انتخاب و تعيينيله صدر اعظمك تشكيل و عرض
ايدہ جكي و كلانك تصديق مأموريتلری ، ايجابنده و كلانك على الاصول
عزل و تبديلي ، قوانين عموميه نيك تصديقيه اعلان مرعيتي ، دوائر حكومتك
معاملاتك و قوانينك صور اجر ايسه سنه متعلق نظامنامه لر تنظيمي ، هر نوع
قوانين تكلفي ، احكام شرعيه و قانونيه نيك محافظه و اجرائي ، ايالات
بمنازه نيك شرائط امتياز به لرينه توفيقاً اجرائي توجهاتي ، قواي بريه و بحريه نيك
قومانداسي ، حرب اعلاني ، مصالحه عقدي ، مجازات قانونيه نيك تخفيف
و باعفوي ، مجلس عمومينك تصويبه عفو عمومي اعلاني ، مجلس عمومينك
ميعادنده آجيلوب قبادلسي ، ترك و قتلدن اول و ترك صورت فوق العاده
اجتماعه دعوتي ، تمدد مدتي ، اوج آبي تجاوز و تكرار ايتامك اوزره
تأجيلي و سنه اجتماعيه سي طرفنده مدتي اكمال الاك اوزره مجلسك معين بر
زمان ايجون تعطيلي ، درت آي طرفنده بالانتخاب اجتماع ايتك اوزره لدى
الاقتضا هيت مبه و نالك فسخي ، على العموم معاهدات عقدي حقوق مقدسه
بادشاهيدندر . انجق صلحه و تجارتك و ترك و الحاق اراضيه و تبعه
عثمانيه نيك حقوق اصليه و شخصيه سنه تعلق ايدن و دولتيه مصارقي موجب
اولان معاهداتك عقدنده مجلس عمومينك تصديقي شرطدر . مجلس عمومينك
منعقد اولمديني زمانده هيت و كلانك تبديلي وقوعنده كيفيت تبديلن متولد
مسئوليت هيت لاحقته عابد اوله جقدر .

بعض درك عثمانيه نيك حقوق عموميه سي

سكيزنجي ماده — دولت عثمانيه تابعيتنده بولنان افرادك جمله سنه هر
قنبي دين و مذهبدن اولور ايسه اولسون بلا ايستنا عثمانلي تعبير اولنور .
و عثمانلي صفق قانوناً معين اولان احواله كوره استحصال واضاعه ايديلور .
طوقوزنجي ماده — عثمانلي لرك كافه سي حریت شخصيه لرينه مالك و آخرك
حقوق حریتنه تجاوز اتمه مكاه مكلفدر .

معدل اوننجي ماده -- ه شعبان ۱۳۲۷ ۱۸ اغستوس ۱۳۳۰ جريته شخصيه هر دولو لهر ضدن
مصوندر . هيج كيمسه شرع و قانونك تعين ايتديكي سبب و صورتدي
ماعدار بر بهانه ايله توقيف و مجازات اولنماز .

اون برنجي ماده -- دولت عثمانيه نك ديني دين اسلامدر ، بو اساسي
وقايه ايله برابر آساييش ، خاقي و آداب عموميه بي اخلاص ايتمامك شرطيله
ممالك عثمانيه ده معروف اولان بالمله اديانك سربستي اجراسي و جماعات مختلفه به
ويرلمش اولان امتيازات مذهبيه نك كا كان جرياني دولتك تحت حمايتيه در .

معدل اون ايكنجي ماده -- ه شعبان ۱۳۲۷ ۱۸ اغستوس ۱۳۳۰ مطبوعات قانون دائره سنده
سربستدر . هيج بر وجهله قبل الطبع تفتيش و معاينه به تابع طوتيله ماز .
اون اوچنجي ماده -- تبعه عثمانيه نظام و قانون دائره سنده تجارت و صناعت
و فلاحت ايچون هر نوع شركتله تشكيلنه مآذوندر .

اون درديجی ماده -- تبعه عثمانیه دن برويا برقاچ كشيونك كرك شخصلرينه
و كرك عمومه متعلق اولان قوانين و نظاماته مخالف كوردكاري بر ماده دن
طولايي ايشك مرجه نه عرض حال و بر دكاري كبي مجلس عمومي به دخي مدعي
صفتيه امضالي عرض حال و بر مكدومأ و ريسك افعالندن اشتكايه صلاحيتلري واردر .
اون بشنجي ماده -- امر تدريس سربستدر . معين اولان قانونه تبعيت
شرطيله هر عثمانلي عمومي و خصوصي تدريس مآذوندر .

اون آلتنجي ماده -- بالمله مكاتبدر دولتك تحت نظارتنده در . تبعه
عثمانيه نك تربيه سي برسيق اتحاد و انتظام اوزره اولق ايچون اقتضا ايدن
اسيا به تشبث اولنه حق و ملل مختلفه نك امور اعتقاديه لرينه متعلق اولان
اصول تعليميه به خال كتورنیه چكدر .

اون يدنجي ماده -- عثمانليلك كافه بي حضور قانونده واحوال دينيه
و مذهبيه دن ماعدار مملكتك حقوق و وظائفنده متساويدر .

اون سكرنجي ماده -- تبعه عثمانيه نك خدمات دولتده استخدا م ايچون
دولتك لسان رسميه بي اولان تركيبي بيلملي لازمدر .

اون طقوزنجی ماده — دوات مأموریتندہ عموم تبعہ اہلیت و قابلیت لریہ کورہ مناسب اولان مأموریتلرہ قبول اولنورلر .

یکرمنجی ماده — تکالیف مقررہ نظامات مخصوصہ سنہ توفیقاً کافہ تبعہ دینندہ هر کس قدرتی نسبتجہ طرح و توزیع قلمور .

یکرمی برنجی ماده — هر کس اصولاً متصرف اولدینی مال و ملکدن امیندر . منافع عمومیہ ایچون لزومی نابت اولدنجہ و قانونی موجینجہ دکر بهامی پشین ویرلمدکجه کیسه نک تصرفندہ اولان ملک آلهماز .

یکرمی ایکنجی ماده — ممالک عثمانیہ دہ هر کس مسکن و منزلی تعرضدن مصوندر . قانونک تعیین ایلدیکی احوال دن ماعدا برسیدله حکومت طرفندن جبراً هیچ کیسه نک مسکن و منزله کیریله مر .

یکرمی اوچنجی ماده — یاپیله حق اصول محاکمه قانونی حکمنجہ هیچ کیسه قانوناً منسوب اولدینی محکمه دن بشقہ بر محکمه به کیتکه اجبار اولانهماز .

یکرمی دردنجی ماده — مصادره و انفاریا و جریمه ممنوعدر . فقط حرب اثناسندہ اصولاً تعیین اولنه حق تکالیف و احوال بوئدن مستأدر .

یکرمی بشنجی ماده — بر قانونه مستند اولدقجه ویرکو و رسومات نامیله و نام آخرله هیچ کیسه دن بر آقچه آلهماز .

یکرمی آلتنجی ماده — اشکجه و اثر هر نوع اذیت قطعاً و کلیاً ممنوعدر .

دکتری دولت

معدل یکرمی یدنجی ماده — ^{۵ شعبان ۱۳۲۷} _{۸ آغستوس ۱۳۲۵} مسند صدارت و مشیحت اسلامیہ امنیت بیوریلان ذواته احاله بیورلدینی منلو تشکیل وکلایه مأمور اولان صدر اعظمک تنسیب و عرضیله سائر وکلانک مأموریتلری دخی با اراده شاهانه اجرا اولنور .

معدل یکرمی سکرنجی ماده — ^{۵ شعبان ۱۳۲۷} _{۸ آغستوس ۱۳۲۵} مجلس وکلا صدر اعظمک ریاستی تحتندہ اوله رق عقد اولنوب داخلی و خارجی امور مهمه نک مرجعیدره .

مذاکراتندن محتاج تصدیق اولان قرار لرلدی العرض اراده سنیه ایله اجرا اولنور.
معدل یکرمی طقوزنجی ماده — ۱۸ آغستوس ۱۳۲۵ هـ شیبان ۱۳۲۷ وکلادن هر بری دائره
سنه تاند اولان اموردن مآذونیتی تختمده بولنانلری اصوله توفیقاً اجرا و
اجراسی مآذونیتی تختمده اولیانلری صدراعظمه آنها ایدر . صدراعظم دخی
او مقوله مواددن مذاکره به محتاج اولیانلری طوغریدن طوغری به و محتاج
بولنانلری مجلس وکلاده بالمذاکره محتاج تصدیق اولدینی تقدیرده هررض
ایدر و محتاج تصدیق اولیانلر حقمده کی هیئت وکلا قرارینی تبلیغ ایلر .
بومصالحک انواع ودرجاتی قانون مخصوصه تعیین اولنه جقدر . شیخ الاسلام
محتاج مذاکره اولیان موادی طوغریدن طوغری به عرض ایدر .

معدل اوتوزنجی ماده — ۱۸ آغستوس ۱۳۲۵ هـ شیبان ۱۳۲۷ وکلا حکومتک سیاست عمومیه .
سندن مشترکاً و دائره نظارتلرینه تاند معامالاندن طولایی منفرداً مجلس
مبعوثانه قارشی مسئولدلر . طرف حضرت پادشاهیدن تصدیقه محتاج اولان
مقرراتک معمول بها اولسی ایچون صدراعظم ایله دائره متعلقه سی ناظری
طرفلرندن قرارنامه لره وضع امضا ایدیله رک قرارک مـ ثولیتی درعهده اولنق
وانلرک امضاسی بالاسنه طرف حضرت پادشاهیدن دخی وضع امضا
بیورلنق شرطدر . هیئت وکلایه انخاذا اولسان قرارلر عموم وکلانک
امضالرینی حاوی اوله جق و او امضالرک بالاسنه محتاج تصدیق اولدینی تقدیرده
کذلک طرف حضرت پادشاهیدن وضع امضا بیوریله جقدر .

اوتوزبرنجی ماده — مبعوثان اعضاسندن بری ویاخود برقاچی هیئت
مبعوثانک داخل دائره وظیفه سی اولان احوالندن طولایی وکلای دولتسندن
برذات حقمده مسئولیتی موجب شکایت بیان ایتمدیکی حالده اولا هیئت مبعوثانک
نظام داخلیمی موجب نتیجه بومثللو موادک هیئته حواله سی لازم کلوب کلیه جکی
مذاکره به مأمور اولان شعبهده تدقیق اولنق اوزره شکایتی مشعر هیئت
مبعوثان رئیسنه ویریله جک تقریر رئیس طرفندن نهایت اوج کون ظرفنده

اوشعه بيه كوندزيبور وبوشعه طر قندن تحقيقات لازمه اجرا واشتكا اولنان ذات طر قندن ايضاحات كافيه استحصال اولندقدنصكره شكايك نشايان مذاكره اولديغنه دائر ا كثرسته ترتيب اولنه حق قرارنامه هيئت مبعوثانده قرائت اولنه رق ولدي الاقتضا شكايك اولنان ذات دعوت ايله بالذات وبا بالواسطه وبره جكي ايضاحات استماع قلنه رق اعضاي موجوددك ثلثان ا كثرية مطلقه سيله قبول اولنور ايسه محاكمه طلبى مشعر مضبوطه سى مقام ضدارته تقديم ايله لدى العرض متعلق اوله حق اراده سنديه اوزربنه كيفيت ديوان طاني به حواله اولنور .

اوتوز ايكنجه ماده — وكلا دن اتهام اولنانلرك اصول محاكمه لرى قانون مخصوص ايله تعين ايديله جكدرد .

اوتوز اوچنجه ماده — مأموريشلرنندن خارج و صرف ذاتلرييه تاندمه نواع دعاويده وكلا نك سائر افراد عثمانيه دن اصلا فرقى بوقدرد . بومثلاو خصو . صانك محاكمه سى تاند اولديغى محاكم عموميه ده اجرا اولنور .

اوتوز دردينجه ماده — ديوان عالينك دائره اتهامى طرفندن تهم اولديغنه قرار و يريان وكلا تبريه ذمت ايدنجيه بوقدرد وكلا تندن ساقط اولور .

معدل اوتوز بشنجه ماده — ۴ جازى الاول ۱۳۳۴ طى ايدلمشدر ۲۵ شباط ۱۳۳۱

معدل اوتوز آلتنجه ماده — ۵ شعبان ۱۳۲۷ مجلس عمومى منعقد اولديغى ۱۸ اغسطس ۱۳۲۵

زمانلرده دواتى بر مخاطره دن و يا خود امنيت عموميه نى خللدن وقايه ايجون بر ضرورت مبرمه ظهور ايتديكى و يا بوبابند . وضعته لزوم كورينه جك قانونك مذاكره سى ايجون مجلسك جلب توجهته وقت مساعد اولديغى حالده قانون اساسى احكامنه مقابير اولماق اوزره هيئت وكلا طرفندن و يريان قرارلر هيئت مبعوثانك اجتماعيله و يريله جك قراره قدر با اراده سنيه موقته قانون حكيم وقوتنده اولوب ايلك اجتماعده هيئت مبعوثانه تباع ايدلك لازمدر . اوتوز يدنجه ماده — وكلا دن هر برى هر نه زمان مراد ايدرسه

هيٽلرڪ ايڪيڙينده دڃي بولٽق وياخود معيٽنده ڪي رؤساي مأموريندن بريئي طرفندن وڪالٽ بولندرمق ويراڊ نطقده اعضايه تقدم ايتمڪ حقيقي حائرر .
معدل اوتوز سڪزنجي ماده - ۱۸ اغسطس ۱۳۲۵ ۵ شعبان ۱۳۲۷ استيضاح ماده ايچون
وڪلاڊن بريٽڪ حضورينه مجلس ميمونانده اڪثريته قرار وپربهرك دعوت
اولنطقده يابالذات بولنهرق ياخود معيٽنده ڪي رؤساي مأموريندن بريئي
كوندرهرك ايراد اولنهجق سؤالره جواب وپرهجڪ ياخود لزوم كورر
ايسه مسؤولتي اوزرينه آلهرق جوابنڪ تاخيريني طلب ايتمڪ حقيقي حائر
اولههقدر . نتيجه استيضاحده هيٽ ميمونانڪ اڪثريت آراسيله حقنده
عدم اعتماد بيان اولنان ناظر ساقط اولور . رئيس وڪلا حقدنه عدم اعتماد
بيان اولندينبي حالده هيٽ وڪلا هپ بردن سقوط ايدر .

مأمورين

اوتوزطقوزنجي ماده - بالمله مأمورين نظاماً تعين اولنهجق شرائط
اوزره اهل ومسئوق اولدقلىرى مأموريتلره انتخاب اولنههقدر . وپوجهله
انتخاب اولنان مأمورلر قانوناً موجب عزل حر ڪي تحقق ايتمڪ وياڪنديسي
استعفا ايلدڪه وياخود دواتجه برسبب ضروري كورامدڪه عزل وتبديل
اولنهماز و حسن حرڪت واستقامت ايجابندين اولانلر ودولتجه برسبب
ضروري به مبني انفصال ايدنلر نظام مخصوصنده تعين اولنهجنى وجهله
ترقياته وقاعد وممزوليت معاشرينه نائل اولههقدردر .

قرقنجي ماده - هر مأموريتك وظائفي نظام مخصوص ايله تعين
اولنهجندن هر مأمور ڪندي وظيفهسي دائرهسنده مسئولدر .

قرقبرنجي ماده - مأمورلك آمريته حرمت ورتايتي لازمهدن ايسهده
اطاعتي قانونك تعين ايتديكي دائرهه مخصوصهدر . خلاف قانون اولان
امورده آمراه اطاعت مسئوليندن قورتلغه مدار اولههراز .

مجلس عمومی

قرق ایکنجهی ماده — مجلس عمومی هیئت اعیان و هیئت مبعوثان
نامرله بشقه بشقه ایکی هیئت محتویدر .

معدل قرق اوچنجهی ماده — ۲۶ ربیع الاول ۱۳۳۳ مجلس همومینک ایکی هیئت
۲۹ کانون ثانی ۱۳۳۰
هر سنه تشرین ثانی ابتداسنده و تأجیل وقوع بولمش ایسه مدت تأجیلینک
انقضاسنده بلا دعوة اجتماع ایدر و با اراده سنیه کشادایدیلیر . مدت اجتماع
درت آیدر . و بومدنک ختامنده مجلس ینه با اراده سنیه قاپانیر . بو هیئتلردن
بری دیگرینک بولمیدنی زمانلرده منعقد اوله ماز . مجلس مبعوثان فسخ
ایدیلدیکی حالده درت آی صواره اجتماع ایدم جک اولان هیئت جدیدینک
اجتماعی بر اجتماع فوق العاده حکمنده اولوب مدتی ایکی آیدر . و قابل تمدید
اولوب تأجیله تابع دکلدیر . و آلتمش طقوزنجی ماده ده محرر اولان درت
سنه دن عبارت مدت مأموریتی تشرین ثانی ابتداسنده باشلار .

معدل قرق دردنجی ماده — ۱۸ شعبان ۱۳۲۷ ذات حضرت پادشاهی
۱۸ اغسترس ۱۳۲۵
کوردله حک لزوم اوزدینه رأساً یا خود مبعوثانک اکثریت مطلقه سی طرفندن
وقوع بوله جق طلب تحریری به بناء مجلس عمومی بی وقتندن اول آچار
و هیئت عمومی نک قراریله و یا رأساً مدت معینه اجتماعی تمدید ایدم بیلیر .
قرق بشنجهی ماده — مجلس همومینک یوم کشادنده ذات حضرت
پادشاهی و یا خود طرفلردن بالوکاله صدراعظم حاضر اولدینی و وکلای
دولته ایکی هیئتک اعضای موجوده سی برلکده بولندقلری حالده رسم
کشاد اجرا اولنوب سنه جاریه طرفنده دولتک احوال داخلیه و مناسبات
خارجیه سنه و سنه آتی ده انمادینه لزوم کورینه جک تدابیر و تشبته دائر
بر نطق هایون قرائت اولنور .

قرق آلتنجی ماده — مجلس عمومی اعضالنه انتخاب و نصب اولتان
ذوات مجلسک یوم کشادنده صدراعظم حضورنده و او کون حاضر بولنمیان

اولور ایسه منسوب اولدینی هیئت مجتمعی اولدینی حالده رئیسلیری حضورنده ذات حضرت پادشاهی به و وطنه صداقت و قانون اساسی احکامنه و عهد مننه تودیع اولنان وظیفه به رعایتله خلافتدن مجانبت ایلدیکنه تجلیف ایدیلور .
قرق یدنجی ماده — مجلس عمومی اعضای رأی و مطالبه بیانستده مختار اوله رق بولردن هیچ بری بر کونه وعد وعید و تعلیات قیدی آلتیده بولنه ماز و کرک و بردیکی رأیلردن و کرک مجلسک مذاکرانی اناخذنه بیان ایتدیکی مطالعه لردن دولابی بر وجهله اتهام اولنه ماز مکرکه مجلسک نظامنامه داخلیسی خلافتده حرکت ایش اوله . بو تقدیرجه نظامنامه مذکور حکمنجه معامله کورور .

قرق سکرنجی ماده — مجلس عمومی اعضاسندن برینک خیانت و قانون اساسی نقض و الفسایه تصدی و ارتکاب تمهلردن بریله منهم اولدیننه منسوب اولدینی هیئت اعضای موجوده سینک نلثان اکثریت مطلقه سبله قرار ویریلر و یا خود قانوناً حبس و تقیی موجب بز جزا ایله محکوم اولور ایسه اعضالق صفقی زائل اولور و بوفعلک عما که سبله مجازاتی عاند اولدینی محکمه طرفدن رؤیت و حکم اولور .

قرق طقوزنجی ماده مجلس عمومی اعضاسندن هر بری رأینی بالذات اعطا ایدر و هر برینک مذاکرده بولنان بر ماده نك رد و قبیلونه دایر رأی ویرمکدن اجتنابه حق واردر .

النجی ماده — بر کیمسه ذکر اولنان یکی هیئتک ایکیسنه بردن اعضا ازله ماز .
اللی برنجی ماده — مجلس عمومی هیئتلینک ایکیسنده دخی مرتب اولان اعضانک نصفندن بر زیاده حاضر بولمقد قجه مذاکره به مبادرت اولانه ماز و کافه مذاکرات نلثان اکثریتله مشروط اولیان خصوصاتده حاضر بولنان اعضانک اکثریت مطلقه سبله قرار کیر اولور و تساوی آرا و قوعنده رئیسک رأیی ایکی عد ایدیلور .

اللہ ایکنجی مادہ — بر کیمسہ شخصہ متعلق دعواسندن طولایی مجلس عمومینک ایکی هیئتندن برینه عرضحال ویردیکی حالده اکر اولا حاند اولدینی مأمورین دولته ویاخود او مأمورلرک تابع بولندقلری مرجعه مراجعت ایندیکی تین ایدر ایسه عرضحالی رد اولنور .

معدل اللہ اوچنجی مادہ — ^{۱۸ غشتوس ۱۳۳۵} شعبان ۱۳۳۷ مجدداً قانون تنظیمی ویا قوانین موجوده دن برینک تعدیلی تکلیفه وکلا وواعیان و مبعوثاندن هر برینک حتی واردر . ایکی مجلسدن هربری مجدداً ویا تعدیلاً قلمه آلدینی قانون لایحه لرینی دیگر هیئته کوندریر . اوراده دخی قبول اولندقدنصکره تصدیق حضرت پادشاهی به عرض اولنور .

معدل اللہ دردیجی مادہ — ^{۱۸ غشتوس ۱۳۳۵} شعبان ۱۳۳۷ تنظیم اولنه حق قوانین لایحه لری مجلس مبعوثان وایشانجه تصدیق و قبول اولنه رق لدی العرض تصدیق ایله اجرای احکامنه اراده سنیه حضرت پادشاهی تعلق ایدر سه دستور العمل اولور . عرض اولنان قانونلر ایکی ماه ظرفنده یا تصدیق اولور یاخود تکرار تصدیق ایدلمک اوزره برکره اعاده ایدیلور . اعاده اولنان قانونک تکرار مذاکره سنده اکثریت نلثان ایله قبولی شرطدر . مستعجلیتنه قرار ویرلمش اولان قانونلر اون کون ظرفنده یا تصدیق ویا اعاده اولنور .

اللہ بشنجی مادہ — بر قانون لایحه سی اولا هیئت مبعوثانده بوسده هیئت اعیانده بند ، بند او قونوب وهر بنسینه رأی ویریلوب اکثریت آرا ایله قرار ویرلمدکجه وبعداالقرار هیئت مجموعه سی ایچون دخی بتکرار اکثریتله قرار حاصل اولمدکجه قبول اولنمش اولماز .

اللہ آلتنجی مادہ — بو هیئتلر وکلادن ویا آنلرک کوندره جکی وکیللردن ویا کندی اعضالردن اولمیان ویاخود رسماً دعوت اولنمش مأموریندن بولنمیان هیچ کیمسه بی کرک اصالة وکرک بر جماعت طرفندن وکالة بر ماده افاده سی ایچون گلش اولدینی حالده اصلاً قبول ایدنه مز واقاده لرینی استماع ایلیه مز .

اللی بدنجی ماده — هیئتک مذاکراتی لسان توری اوزره جریان ایدر
ومذاکره اولنه جق لایحه لک صورتلری طبع ایله یوم مذاکره دن اول
اعضایه توزیع اولنور .

اللی سکزنجی ماده — هیئتکرده ویریله جک رأیله یاتمین اسامی ویاخود
اشارات مخصوصه ویاخود رأی خفی ایله اولور . رأی خفی اصولک اجرایی
اعضای موجوده نک اکثریت آراسیله قرار ویرلمک متوقفدر .

اللی طقوزنجی ماده — هر هیئتک انضباط داخلینی منحصرأ کندی
رئیسى اجرا ایدر .

هیئت اعیانه

آلتمشجی ماده — هیئت اعیانک رئیس واعضاسی نهایت مقداری هیئت
مبعوثان اعضاسنک ثلثی مقدارینی تجاوز ایتمک اوزره طوغریدن طوغری به
طرف حضرت پادشاهیدن نصب اولنور .

آلتمش برنجی ماده — هیئت اعیانه اعضا تعیین اولنه بیلیمک ایچون آثار
وافعالی عمومک وثوق و اعتمادینه شایان وامور دولته خدمت نمودوسه سی
مقبوق و متعارف ذواندن اولمق و قرق یاشندن آشغی بولنماق لازمدر .

آلتمش ایکنجی — ماده هیئت اعیان اعضالنی قید حیات ایله در . بو
مأموریتلره وکلالت و والبلک واردر مشیرلکی وقاضیهسکرلک وایلجیلک
و بطریقک و خاخام باشلیق مأموریتلنده بولنش اولان معزولیندن وبری
وبحری فریقاندن وصفات لازمه بی جامع سائر ذواندن مناسبلری تعیین
اولنور . کندی طلبلری ایله دولتجه سائر مأموریته تعیین اولنانلر اعضالق
مأموریتندن ساقط اولور .

آلتمش اوچنجی ماده — هیئت اعیانک اعضالق معاشی شهریه اون
بیک غروشددر . باشقه برنام ایله خزینه دن موظف اولان اعضانک معاش
تعیینی اکر اون بیک غروشدن دون ایسه اول مقداره ابلاغ اولنور واکر
اون بیک غروش ویا زیاده ایسه ایقا اولنور .

آلتمش در دینجی ماده --- هیئت اعینان و مبعوثانیدن و یریلان قوانین
 و موازنه لایحه لرینی تصدیق ایله اگر بونلرده اساساً امور دینه به و ذات
 حضرت پادشاهینک حقوق سینه سنه و حریت و قانون اساسی احکامه
 و دولتک تمامیت ملکیه سنه و مملکتک امنیت داخله سنه و وظنک اسباب
 مدافعه و محافظه سنه و آداب عمومی به خال و یرز برشی کورر ایسه مطالعه سنک
 علاوه سیله یا قطعاً رد و یا خود تعدیل و تصحیح اولمق اوزره هیئت مبعوثانه
 اطاده ایدر و قبول ابتدینکی لایحه لرینی تصدیق ایله مقام صدارته عرض ایلر
 و هیئته تقدیم اولنان. عرض حاللری بالتدقیق لزوم کورر ایسه علاوه مطالعه ایله
 برابر مقام صدارته تقدیم ایدر .

هیئت مبعوثانه

آلتمش بشنجی ماده --- هیئت مبعوثانک مقدار اعضایی تبعه عثمانیه دن
 هرالمی بیک نفوس ذکورده برنفر اولمق اعتباریله ترتیب اولتور .
 آلتمش آلتنجی ماده --- امر انتخاب رأی خفی قاعده سی اوزرینه
 مؤسسدر . صورت اجراسی قانون مخصوص ایله تعیین اولنه جقدر .
 آلتین بدنجی ماده --- هیئت مبعوثان اعضاغیله حکومت مأمورینی بر
 ذات عهد سنده اجتماع ایده من فقط وکلادن انتخاب اولانلرک اعضائی
 مجازدر . وسائر مأموریندن بری مبعوثلغه انتخاب اولنورسه قبول ایروب
 ایتمک بد اختیارنده در . فقط قبول ابتدینکی حالده مأموریندن انفصال ایدر .
 آلتمش سکزنجی ماده --- هیئت مبعوثان ایچون اعضالغه انتخاب حائر
 اولیانلر شونلردر : اولاً تبعه دوات علیه دن اولیان ، ثانیاً نظام مخصوصی موجب
 موقه خدمت اجنبیه امتیازینی حائر اولان ، ثالثاً تورکجه بیلمیان ، رابعاً
 اوتوز باشی اکال ایمان ، خامساً حین انتخابه برکیمه نك خدمتکارلغنده
 بوتنان و سادساً افلاس ایله محکوم اولوبده . اطاده اعتبار ایتمش اولان ،
 سابعاً سوء احوال ایله مشهر اولان ، ثامناً محجوزیتنه حکم لاحق اولوبده

فك حجز ايدليان ، تاسما حقوق مدنيه دن ساقط اولمش اولان ، ماشرا
تابع اجنيه اداسنده بولنان كيمسه لردر . بونلر مبعوث اوله ماز . درت
سنه دن صكره اجرا اوله جق اتخابلرده مبعوث اولمق ايچون تورجه
اوقومق و بمكن سرتبه يازمق دخی شرط اوله جقدر .

معدل آلتمش طقوزنجی ماده — ۸ جازى الاخر ۲۳۳۶ ۲۳۳۴ مبعوثان انتخاب عمومىسى
دورت سنه ده بر كره اجرا اولتور . انتخاب اولنان مبعوثلرك مدت مبعوثىتى
دورت سنه دن عبارت اولوب فقط تكرر انتخاب اولمق جائزدر . آنجق
دردنجى سنه اجتماعيه اردوى هم اينك عمومى سفر برلكنى مستلزم محاربه يه
مصادف اولدنى حاله هر ايكي مجلسده عدد مرتبك اثنائيله مذاكره سنه
ابتدار وعدد مرتبك اكثریت مطلقه سيله قبول ايديله جك بر قانون ايله
مدت مذكوره تمديد اولنه بيلير .

يتمشنى ماده — مبعوثلرك انتخاب عمومىسنه هيئتك مبدأ اجتماعى اولان
تشرين نائيدن لا اقل درت ماه مقدم باشلانيلور .

يتمش برنجى ماده — هيئت مبعوثان اعضاسنك هر برى كيندىنى انتخاب
ايدن دائره نك آريجه وكيلى اوليوب عموم عثمانليلرك وكيلى حكمنده در .

معدل يتمش اينكنجى ماده — ۱۵ جازى الاخر ۱۳۳۴ ۱۳۳۲ منتخبلر اوصاف مطلوبه يي
حائر هر عثمانلى يي مبعوث انتخاب ايدله بيليرلر . آنجق بر كيمسه عيى زمانده
اوچدن زياده دائره انتخابيه ده نامزدلكنى وضع ايدله مز .

يتمش اوچنجى ماده — ۲ رجب ۱۳۳۲ ۱۳۳۰ مئقادر .

يتمش دردنجى ماده — هيئت مبعوثان اعضاسندن برى وفات ايدر ويا
اسباب حجريه مشروعه دن برينه دوچار اولور ويا بر اوزون مدتده مجلسه
دوام ايتمز ويا خود استعفا ايدر ويا محكوميت ويا قبول مأموريت جهتيله
اعضاتدن ساقط اولورسه برينه نهايت كله جك اجتماعه يتشمك اوزره اصولى
وجهله ديكرى تعيين اولور .

یتش پشنجی ماده — منحل اولان مبعوثلق مقاملرینه انتخاب اولنه جق
اعضانك مأموریتی كه جك انتخاب عمومی زمانه قدردر .

معدل یتش آتنجی ماده — ^{۱۳۳۴}جادی الاول ^{۱۳۳۱}شباط مجلس مبعوثان اعضاسندن
هر برینه هر سنه اجتماعی ایچون الی بیک فردش تخصیصات و شهری درت
بیک فروش اوزرندن عزیمت و عودت خرج راهی و بریلیر . مدت اجتماعك
تمدیدی و مجلسك فوق العاده اجتماعی حالده آیرنجه تخصیصات و برلیر .
فسخندن صکره اجتماع ایدن مجلس اعضاسنه تخصیصاتك نصفی و بریلیر .

معدل یتش پشنجی ماده — ^{شعبان ۱۳۲۷} هیئت مبعوثان زیاتیله برنجی
^{۱۸ اگستوس ۱۳۲۵} و ایکنجی رئیس و کالتلرینه هیئت طرفندن هر سنه اجتماعنده اکثریتله بر
ذات انتخاب و انتخاب واقع حضور پادشاهی به عرض اولنور .

یتش سکزنجی ماده — هیئت مبعوثانك مذاکرانی علنیدر . فقط بر
ماده مهمه دن طولابی مذاکرانی خفی طوتمتی و کلا جانبدن و یاخود هیئت
مبعوثانك اعضاسندن اون بش ذات طرفندن تکلیف اولندقدده هیئت
اجتماع ایتدیکی محل اعضانك ماعداسندن تخلیه ایدیلهرك تکلیفك رد و یا
قبولی ایچون اکثریت آرایه مراجعت ایدیلور .

یتش طقوزنجی ماده — هیئت مبعوثانك مدت اجتماعیه سپنده اعضادن
هیچ بری هیئت طرفندن آنهامه سبب کافی بواندیفنه اکثریتله قرار و برلمدکجه
ویاخود بر جنحه و یا جنایت اجرا ایدر ایکن و یا اجرایی متعاقب طوتمدقجه
توقیف و محاکمه اولنماز .

معدل سکسانجی ماده — ^{شعبان ۱۳۲۷} مصارف عمومی موازنه قانوننده
^{۱۸ اگستوس ۱۳۲۵} کوسترلیدیکی وجهله هیئت مبعوثانده تفصیلاتیله تدقیق اولندقدن صکره
مقدارینه و کلا حاضر اولدینی حالده مبعوثانجه قرار و بریلور . بوکافارشولق
اوله جق واردانك کیفیت و کمیکی و صورت توزیع و تدارکی و کلا حضوریه
تمین ایدیلور .

محاکم

سکسان برنجی ماده - قانون مخصوصه توفیقاً طرف دواتدن نصب اولان ویدلرینه برات شریف ویریلان حاکم لایمزلدر فقط استعفا لری قبول اولنور . حاکم لک ترقیاتی و مسهلک لری و تبدیل مأموریت لری و تقاعد لری و بر جرم ایله محکومیت اوزرینه عزل اولمالری دخی قانون مخصوصی حکمنه تابعدر و حاکم لک و محاکم مأمور لری تک مطلوب اولان اوصافی اشبو قانون ارانه ایدر .

سکسان ایکنجی ماده - محکمه لرده هر نوع محاکمه علناً جریان ایدر و اعلاماتک نشرینه مأذونیت وارد . آنجق قانونده مصرح اسبابه مبنی محکمه محاکمهی خفی طوته بیلیر .

سکسان اوچنجی ماده - هر کس حضور محکمه ده حقوقی محافظه ایچون لزوم کوردیکی وسائط مشروعینی استعمال ایده بیلیر .

سکسان دردنجی ماده - بر محکمه وظیفه سی داخلنده اولان دعوانک هر نه وسیله ایله اولور ایسه اولسون رؤیتدن امتناع ایده من و بر کره رؤیتنه و یا خود رؤیتی ایچون اقتضا ایدن تحقیقات اولیه به باشلاندقن صکره تعطیل و یا تویق دخی جائز اوله ماز مکرکه مدعی دسوادن کفید ایتیش اوله شو قدر که جزایه متعلق دعاویده حکومته طائد اولان حقوق نظامی وجهله بینه اجرا اولنور .

سکسان بشنجی ماده - هر دعوی طائد اولدینی محکمه ده رؤیت اولنور اشخاصله حکومت بیننده کی دعوالر دخی محاکم هر میده طائددر .

سکسان آلتنجی ماده - محکمه لر هر درلو مداخلاتدن آزاده در .

سکسان یدنجی ماده - دطاری شرعیه محاکم شرعیه ده و دطاری

نظامیه محاکم نظامیه ده رؤیت اولنور .

سکسان سکزنجی ماده - محکمه لک صنوف و وظایبی و صلاحیت لک

درجات و تقسیماتی و حکامک توظیفی قوانینته مستددر .
سکسان طقوزنجی ماده — هر نه نام ایله اولور ایسه اولسون بعض مواد
مخصوصه بی رؤیت و حکم ایتمک ایچون محاکم معینه خارچنده فوق العاده بر
عکمه و یاخورد حکم و یرمک صلاحیتتی حائر قومسیون تشکیلی قطعاً
جائر دکادر فقط قانوناً معین اولدینی وجهله تعیین مولی و تحکم جائدر .
طقساننجی ماده — هیچ بر حاکم حاکمک صفتیه دولنک ماشلی بر
بشقه مأموریتتی عهده سنده جمع ایده مز .
طقسان برنجی ماده — امور جزائیهده حقوق عامه بی وقایه مأمور
مدعی عمومیلر بولنه جق و بولنلرک وظائف و درجاتی قانون ایله تعیین
قلنه جقدر .

دبرانه عالی

طقسان ایکنجی ماده — دیوان عالی اوتوز اعضادن مرکبدر بولنلرک
اونی هیئت اعیان و اونی شورای دولت و اونی محکمه تمیز و استیناف رؤسا
و اعضاسندن قرعه ایله تفریق و تعیین اولنهرق هیئت اعیان دائره سنده لزوم
کوروندکجه با اراده سنیه عقد اولنور . وظیفه سی و کلا ایله محکمه تمیز
رؤسا و اعضاسنک و ذات و حقوق شاهانه عالیهنده حرکتیه و دولتی بر حال
مخاطره به القایه تصدی ایلیانلرک محاکمه سیدر .
طقسان اوچنجی ماده — دیوان عالی ایکنجه منقسم اولوب بری دائره
آهامیه و بری دیوان حکمدر . دائره آهامیه طقوز اعضادن عبارت اولوب
بولنک اوچی هیئت اعیان و اوچی دیوان تمیز و استیناف و اوچی شورای
دولت اعضاسندن دیوان عالی به آله جق اعضا ایچندن قرعه ایله انتخاب اولنور .
طقسان دردنجی ماده — بو دائره شکایت اولنان ذواتک متهم اولوب
اولمدیغنه نائمان اکثریتیه قرار و یرر و دائره آهامیهده بولنانلر دیوان حکمده
بولنه ماز .

طقسان بشنجی ماده -- دیوان حکم یدیی هیئت اعیان ویدیسی دیوان تمیز واستیناف ویدیسی شوزای دولت رؤسا و اعضا سندن اولوق اوزره دیوان عالی اعضا سنک یکرمی بر نفرنندن مرکب اوله رق دائره آنها میه طرفندن محاکمهی لازم اولدیغنه قرار ویرلمش دعوار حقه ده اعضای مرتبه نك ثلثان اکثریتیه قطعاً و قوانین موضوعه سنه تطبیقاً حکم ایدر و حکملری قابل استیناف و تمیز دکلدر .

امور عالی

طقسان آلتنجی ماده -- تکالیف دولتک هیچ بری بر قانون ایله تعیین اولمقدوجه وضع و توزیع واستحصال اولمه ماز .

طقسان یدنجی ماده -- دولتک بودجه سی واردات و مصارفات تفریقیه سی مین قانوندر . تکالیف دولتک وضع و توزیع و تحصیلی امرنده مستند اولاجنی قانون بودر .

طقسان سکزنجی ماده -- بودجه یعنی موازنه عمومییه قانونی مجلس عمومیه ماده بماده تدقیق و قبول اولور . واردات و مصارفات تخمینک مفرداتی جامع اولوق اوزر آکا مربوط اولان جدولار نظاماً تعیین اولنن نمونه سنه توفیقاً اقسام و فصول و مواد متعددیه منقسم اوله رق بونلرک مذاکره سی دخی فصل فصل اجرا اولتور .

طقسان طقوزنجی ماده -- موازنه عمومییه قانونی متعلق اولدینی سنه نك دخوانده موقع اجرایه قونیه بیلیمک ایچون لایحه سی هیئت مبعوثانه مجلس عمومینک کشادی عقیبنده اعضا اولتور .

یوزنجی ماده -- بر قانون مخصوص ایله مین اولمقدوجه اموال دولتدن موازنه خارجنده صرفیات جائز اولماز .

یوز برنجی ماده -- مجلس عمومینک منعقد بولمقدینی اسناده اسباب مجبره فوق العاده دن طولایی موازنه خارجنده مصرف اختیارینه لزوم قوی تحقق

ایدرسه مسئولیتی هیئت وکلایه مائذ اولی و مجلس عمومینک کشادی عقیدنده
آکا دائر قانون لایحه سی مجلس عمومی به برلمک اوزره او مصرفک تسویه سی
ایچون اقتضا ایدن مبالغک طرف حضرت پادشاهی به عرض و استیذان ایله
صادر اوله جق اراده سنیه اوزرینه تدارک و صرفی جائز اولور .

معدل یوزایکنجه ماده — ۲۶ ربيع الاول ۳۳۳
۲۹ قانون ثانی ۳۳۰ موازنه قانوننک حکمی بر
سنیه مخصوصدز . اوسنه نك خارجنده حکمی جاری اوله ماز و بو حکم
تأجیل و تعطیل ایله اخلاص ایدیله من آنجق مجلس مبعوثان موازنه بی قرار —
لاشدر مقررین فسخ اولدینی حالدده حکمی بر سنیه تجاوز ایتماک اوزره
بر قرارنامه ایله وکلای دولت با اراده سنیه سنه سابقه موازنه سنک جریان
احکامی مجلس مبعوثانک کله جک اجتماعنه قدر تمرد ایدز .

یوز اوچنجه ماده — محاسبه قطعیه قانونی متعلق اولدینی سنه نك
وارداتنده استحصال اولان مبالغ ایله بینه اوسنه نك مصارفاتنه وقوع بولان
صرفیاتک مقدار حقیقیسی مبین اوله رق بونک شکل و تقسیمانی دخی موازنه
عمومیه قانوننه تمایله مطابق اوله جقدر .

یوز دردیجی ماده — محاسبه قطعیه قانوننک لایحه سی . متعلق اولدینی
سنک ختامندن اعتباراً نهایت درت سنه صکره مجلس عمومی به اعطا اولور .
یوز بشنجه ماده — اموال دولتک قبض و صرفنه مأمور اولانلرک
محاسبه لرینی رؤیت و دوا اوردن تنظیم اولان سال محاسبه لرینی تدقیق ایدرک
خلاصه تدقیقات و نتیجه مطالعاتی هر سنه بر تقریر مخصوص ایله هیئت مبعوثانه
عرض ایلک اوزره بر دیوان محاسبات تشکیل اوله جقدر . بودیوان هر
اوج آیده بر کره احوال مالیه بی ریاست وکلا واسطه سیله با تقریر طرف
حضرت پادشاهی دخی عرض ایدز .

یوز آلتنجی ماده — دیوان محاسباتک اعضاسی اون ایچی کشیدن مرتب
اوله جق و هر بری هیئت مبعوثانندن اکثریتله هر نك لزومی تصدیق اولمدهجه

مأموریتندہ قید حیات ایله قالمق اوزره بارارادہ سنیہ نصب اولنه جقدر .
یوزیدنجی ماده - دیوان محاسبات اعضاسنک اوصافی ووظائفنک
تفصیلاتی و صورت استعفا و تبدیل و ترقی و تقاعدی و اقلامنک کیفیت
تشکیلی برنظام مخصوص ایله تعیین اولنه جقدر .

ولایات

یوزسکزینجی ماده - ولایات اصول اداره سی توسیع ماذونیت و تفریق
وظائف قاعده سی اوزرینه مؤسس اولوب درجانی نظام مخصوص ایله تعیین
قلنه جقدر .

یوز طقوزنجی ماده - ولایات ولوا و قضا مرکز لرندہ اولان اداره
مجلسلری ایله سنه ده بردفمه مرکز ولایتده اجتماع ابدن مجلس عمومی
اعضاسنک صورت انتخابی برقانون مخصوص ایله توسیع اولنه جقدر .
یوز اوتنجی ماده - ولایات مجالس عمومیہ سنک وظائفی یاپیلہ جق قانون
مخصوصندہ بیان اولنه جنی و جهله طرق و معیار تنظیمی، اعتبار صندوقلرینک
و صنایع و تجارت و فلاحتنک تسبیلی کی امور نافعہ یه متعلق مواد حقندہ
و عمومہ هاند معارف و تربیہ نک انتشاری یولندہ مذاکرانه شامل اولقله
برابر تکالیف و مرتبات امیریہ نکه صورت توزیع و استحصالنده و معاملات
سائرده قوانین و نظامات موضوعه احکامنه مخالف کوردکاری احوالک
متعلق اولدینی مقام و موقلمره تبلیغیله تصحیح و اصلاحی ضمنندہ عرض
اشتنکا ایتک صلاحیتنی دخی محتوی اوله جقدر .

یوز اون برنجی ماده - مسقفات و مستغلات و نفود موقوفه حاصلاتنک
شروط و ققیہ سی و تمامل قدیمی و جهله مشروط لهنه و خیرات و مبراتہ
صرف اولنقی اوزره وصیت ایدیلان اموالک و وصیتنامه لرندہ محرر اولدینی
اوزره موصی لهنه صرفه و اموال ایتامک نظامنامه مخصوصی و جهله صورت
اداره سنه نظارت ایتک اوزره هر قضاده هر ملتک برجماعت مجلسی بولنه جق

وبو مجالس - لر تنظيم ايديله جك نظامات مخصوصه سي وجهله هر ملك متعجب
افراندن مركب اوله جقدر و مجالس مذكوره محلا ري حكومتلرني و ولايات
مجالس عموميه سي كنديلرنيه مرجع بيله جقدر .

يوز اون ايكننجي ماده - امور بلديه در سعادت و طشره لرده بالا تخاب
تشكيل اوله جق دواتر بلديه مجلسلر يله اداره اوله جق و بوداره لرك صورت
تشكيل و وظائف و اعضا سنك صورت انتخابي قانون مخصوص ايله تعيين قلنه جقدر .

مراستي

معدل يوز اون اوچننجي ماده - ^{۵ شعبان ۱۳۲۷} ^{۸ اغسطس ۱۳۲۵} مامك بر جهنده اختلال
ظهور ايده جكني مؤيد آثار و امارات كورلديكي حالده حكومت سنيه نك
او محله مخصوص اولمق اوزر موقتاً اداره عرفيه اعلانه حقي واردر .
اداره عرفيه قوانين و نظامات ملكيك موقتاً تعطيلدن عبارت اولوب اداره
عرفيه نختنده بولان محلك صورت اداره سي نظام مخصوص ايله تعيين اوله جقدر
يوز اون در دنجی ماده - عثمانلي افرادينا كافي سنجه تحصيل معارفك برنجي
مرتبه سي مجبوري اوله جق و بونك درجات و فرائض نظام مخصوص ايله تعيين قلنه جقدر .
يوز اون بشنجي ماده - قانون اساسينك بر ماده سي بيله هيچ بر سبب
و بهانه ايله تعطيل و يا احرادن اسقاط ايديله منز .

يوز اون آلتنجي ماده - قانون اساسينك مواد مندرجه سندن بعضلرينك
ايجاب حاك روقته كورده تغير و تعديله لزوم و صحيح و قطعي كورونديكي حالده
ذكر آتي شرط ايله تعديلي جائز اوله بيلير . شوييله كه يا هيئت و كلا و يا
هيئت اعيان و يا هيئت مبعوثان طرفندن اشبو تعديله دائر بر تكليف وقوع
بولديني حالده اولاً مجلس مبعوثانده اعضاي مرتبه نك نشان اكرتيله قبول
اولنور . و بو قبول مجلس اعيانك كذلك نشان اكرتيله تصديق ايدلكدن
صكره اراده سنيه دخي او مر كزده صدر ايدر ايسه تعديلات مشروحه
دستور العمل ارلوز و قانون اساسينك تعديلي تكليف اولنن بر ماده سي بوجه

مشروح مذاکرات لازمه سنک اجراسیله اراده سنیه سنک صدورینه قدر حکم
وقوتی ظاہر ایتمکسزین مرعی الاجرا طوتیلور .

یوز اوز بدنیجی ماده — بر ماده قانونیه مک تفسیری لازم کلدکده امور
عدلیه متعلق ایسه تعیین معناسی محکمه تمیز و اداره ملکیه به دائر ایسه
شورای دولته واشبو قانون اساسیدن ایسه هیئت اعیانہ عاندر .

معدل یوز اون سکزنجی ماده — ۸ شعبان ۱۳۲۷ . الیوم دستور العمل بولان
نظامات و تعامل و عادات ایلروده وضع اولنه جق قوانین و نظامات ایله
تعدیل و یاالفا اولندججه مرعی الاجرا اوله جقدر . قرانین و نظامات تنظیمنده
معاملات ناسه اوفق و احتیاجات زمانه اوفق احکام فقہیه و حقوقیه ایله
آداب و معاملات اساس آنخاز قلنه جقدر .

یوز اون طقوزنجی ماده — ۸ شعبان ۱۳۲۷ . طی ایدمشدر .
[قانون اساسینک تدقیقات و تعدیلاتی اکمال اولندقدہ فصل مخصوصلرینه
نقل و درج اولنق اوزره قبول ایدمش اولان مواد ثلثه]

یوز اون طقوزنجی ماده — ۸ شعبان ۱۳۲۷ . پوسته خانہ لره مودوع اوراق
و مکاتب مستنطق و یا محکمه قراری اولینججه آچیانماز .

یوز یکرمنجی ماده — ۸ شعبان ۱۳۲۷ . قانون مخصوصنه تبعیت شرطیله عثمانیلر
حق اجتماعه مالکدر . دولت عثمانیه مک تمامیت ملکیه سنی اخلال و شکل مشروطیت
و حکومتی تغییر و قانون اساسی احکامی خلافتده حرکت و عناصر عثمانیه بی
سیاسته تفریق ایتمک مقصدلرندن برینه خادم و یا اخلاق و آداب عمومیه به غایر
جمیئلر تشکیلی ممنوع اولدینی کبی علی الاطلاق خفی جمیئلر تشکیلی ده ممنوعدر .

یوز یکرمی برنجی ماده — ۸ شعبان ۱۳۲۷ . هیئت اعیان مذا کراتی علنیدر
فقط بر ماده مهمه دن طولانی مذاکرات خفی طوتلق و کلا جانبدن و یا هیئت
اعیان اعضاسندن یش ذات طرفندن تکلیف اولندقدہ هیئتک اجتماع ابتدیکی
محل اعضانک ماعداسندن تخلیه ایدیلهرک تکلیفی رد و یا قبول ایچون اکثریت
آرایه مراجعت اولنور .